

Kopja Informali ta' Sentenza

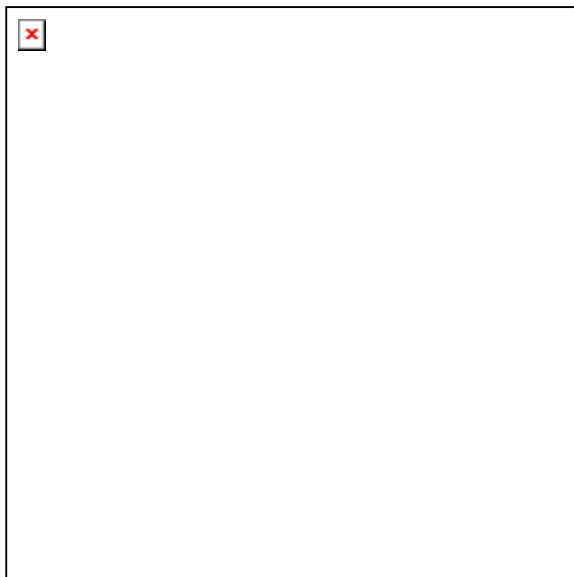
MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tad-9 ta' Jannar, 2004

Ċitazzjoni Numru. 1031/1999/1

**QORTI ĊIVILI, PRIM'AWLA
Imħallef
Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.**

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa 9 ta' Jannar 2004

Numru 9

Ċitazzjoni 1031/1999

***C & B Autoparts Limited*
versus
Emanuel Fenech**

F'din il-kawża s-soċjetà attriċi qiegħda tfitteż għad-danni li ġarrbet meta karrozza tagħha nqerdet bin-nar waqt li kienet f'idejn il-konvenut.

L-ċitazzjoni tgħid illi s-soċjetà attriċi hija s-sid tal-vettura tal-marka *Toyota* bin-numru GAB 256. Is-soċjetà attriċi kienet qabbdet lill-konvenut jagħmel xi tiswijiet fil-vettura u għelhekk f'April ta' l-1995 ikkonsenjathielu fil-*garage* tiegħu f'Hal Qormi.

Waqt illi l-vettura kienet f'idejn il-konvenut inqerdet meta l-*garage* inħaraq. Minħabba f'hekk is-soċjetà attriċi ġarrbet danni li għalihom jaħti l-konvenut. Billi għalxejn sejhitlu biex jersaq għal-likwidazzjoni ta' dawn id-danni, is-soċjetà attriċi fetħet din il-kawża u qiegħda titlob illi l-qorti:

1. tgħid illi l-konvenut waħdu jaħti għad-danni li ġarrbet is-soċjetà attriċi fil-vettura tagħha;
2. tillikwida dawn id-danni; u
3. tikkundanna lill-konvenut iħallas id-danni hekk likwidati, flimkien ma' l-ispejjeż, fosthom dawk ta' protest ġudizzjarju.

Il-konvenut ressaq dawn l-eċċezzjonijiet:

1. is-soċjetà attriċi trid tagħmel il-prova kemm illi tassew ġarrbet danni u wkoll illi jaħti għalihom il-konvenut, għax il-konvenut jiċhad illi hu għandu jwieġeb għal dawn id-danni; u
2. is-soċjetà attriċi trid turi wkoll illi hi għamlet f'waqtu dak li hu xieraq biex tnaqqas id-danni.

Il-fatti ta' dan il-każ ġraw hekk:

Il-konvenut jagħmel xogħol ta' tellâr f'*garage* li jikri f'tal-*Ħandaq*. Għandu ftehim ma' ħaddieħor li għandu *garage* ieħor qrib tiegħu li t-tnejn ikollhom kopja taċ-ċwieviet ta'

xulxin; min minnhom jitlaq l-ewwel iħalli l-*garage* miftuħ u l-ieħor jagħlaqhulu meta jitlaq hu wkoll.

Is-soċjetà attriċi qabdet lill-konvenut jagħmel xogħol f'karrozza tagħha, u, għal dan il-għan, ħallietlu l-karrozza f'idejh. Is-Sibt 19 t'April 1997, meta l-konvenut lesta x-xogħol għal dakinhar, ħalla l-*garage* miftuħ bħas-soltu biex jagħlaqhulu l-ġâr, u l-ġâr għalaq u sakkar il-*garage* meta, aktar tard, hu wkoll lesta x-xogħol u telaq. Il-vettura tas-soċjetà attriċi baqgħet fil-*garage*. Il-konvenut ma resaqx lejn il-*garage* il-Ħadd.

Fil-lejl bejn il-Ħadd 20 t'April u t-Tnejn 21 t'April 1997, meta l-karrozza kienet fil-*garage* tal-konvenut, terzi mhux magħrufa sgassaw il-bibien tal-*garage* billi mbuttawhom b'xi vettura oħra, xerrdu likwidu li jaqbad u tawh in-nar. Bin-nar saret ħsara kemm fil-ġebel tal-*garage* kif ukoll fi tliet vetturi li kienu hemm, fosthom dik tas-soċjetà attriċi.

Ir-relazzjonijiet bejn il-partijiet kienu dik ta' kiri ta' xogħol u industrija safejn il-ftehim kien illi l-konvenut jagħmel xogħol fuq il-vettura tas-soċjetà attriċi, u dik ta' depożitu bi ħlas safejn il-ftehim kien illi l-konvenut iżomm il-vettura għandu sakemm jitlestew ix-xogħlijiet. Ma nġiebet ebda xhieda illi l-konvenut żamm il-vettura għandu aktar milli kien meħtieġ u li għalhekk kien *in mora*.

Ir-relazzjoni li hija relevanti għall-għanijiet ta' din il-kawża hija dik ta' depożitu bi ħlas, partikolarment kif regolata bl-artt. 1899 *et seqq.* tal-Kodiċi Ċivili:

1899. Id-depożitarju għandu, fil-kustodja tal-ħaġa taħt depożitu, jieħu ħsieb daqs kemm jieħu fil-kustodja ta' ħwejġu.

1900. (1) Id-disposizzjonijiet ta' l-aħħar artikolu qabel dan għandhom jiġu applikati b'mod aktar sever -

(a) meta d-depożitarju jkun offra ruħu huwa nnifsu biex jieħu f'idejh id-depożitu;

(b) meta jkun ftiehem li għandu jitħallas għall-kustodja tad-depożitu;

(ċ) meta d-depożitu jkun sar biss fl-interess tad-depożitarju;

(d) meta jkun ġie miftiehem espressament li d-depożitarju għandu jwieġeb għal kull xorta ta' negliġenza.

(2) F'kull wieħed mill-każijiet imsemmijin fis-subartikolu (1)(a), (b) u (ċ), igħoddu d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 1132(1); u, fil-każ imsemmi fil-paragrafu (d) ta' l-istess

subartikolu, id-depożitarju jwieġeb għal kull negliġenza, tkun kemm tkun żgħira.

1901. Id-depożitarju ma jwieġeb qatt għall-aċċidenti li jiġru b'forza maġġuri, ħlief jekk ikun ġie mqiegħed *in mora* għar-radd tal-ħaġa ddepożitata; lanqas ma jwieġeb, f'dan l-añħar każ, jekk il-ħaġa kienet tispicċa xorta waħda li kieku kienet tinsab għand id-depożitant.

Fin-nota ta' osservazzjonijiet tagħha s-socjetà attriċi qalet illi l-konvenut ma mexiex bil-għaqqal li trid il-liġi għax il-vettura ħallieha f'*garage* li kien ikun miftuħ u mhux indukrat għal sigħat sħaħ.

Dan hu minnu, iżda ma hux relevanti għall-għanijiet tal-kawża tallum. Il-ħsara ma saritx għax xi ħadd daħal fil-*garage* li tħalla miftuħ; il-ħsara saret meta l-*garage* kien magħluq u msakkar, tant li min għamel il-ħsara kellu jisgassa l-bieb. Ma kienx minħabba xi nuqqas tal-konvenut li jieħu l-prekawzjonijiet meħtieġa iżda minħabba l-għemil doluż ta' terzi li saret il-ħsara. Dħul bi sgass dejjem jitqies forza maġġuri li għaliha d-depożitarju ma jweġibx¹.

Fil-fehma tal-qorti, għalhekk, ladarba ma ntwerix li kien hemm xi nuqqas tal-konvenut, għax il-ħsara ġrat minħabba forza maġġuri, it-talbiet tas-socjetà attriċi ma jistgħux jintlaqqgħu.

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi tiċħad it-talbiet tas-socjetà attriċi u tikkundannaha tħallas l-ispejjeż ġudizzjarji kollha.

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Antonella Cassar
Dep. Reġ.

< Sentenza Finali >

¹ *Della Società, Del Mutuo, Del Deposito*, G. Baudry-Lacantinerie & Albert Wahl, in *Trattato Teorico-Pratico di Diritto Civile*, Vol. XXIII, § 1074.

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----